

SOM CONSCIENTS DE CAP ON ANEM?

16 d'abril de 2020

Eduard Furró Estany

Avui ultrapassada ja la trentena de dies de confinament per combatre la pandèmia covid-19, les activitats productives resten encara limitades als serveis vitals de sanitat, alimentació, aigua, energia, seguretat i mitjans de comunicació i la resta continua aturada o restringida al mantenim presencial de l'activitat o mitjançant el teletreball.

La durada de l'aturada, però, comença a inquietar al sistema i ja s'albiren ordres de represa gradual (encara que no sabem ben be com) de les activitats habituals.

El "sistema", és a dir, aquest ens immaterial compost per un equilibri de quatre vectors bàsics (partits polítics, òrgans de governança, interessos econòmics i beneplàcits dòcils i/o còmodes de la ciutadania) està intentant assimilar la pandèmia a un parèntesi d'aturada temporal, del que el sistema te consignat com a normalitat, per tornar a reiniciar la marxa en el mateix sentit i sota els mateixos paràmetres.

De fet, ell (el sistema) no pot fer altre cosa, atès que qualsevol sistema es construït i rigiditzat per tal que reproduïxi sempre el mateix, és a dir, mantenir el punt de consigna (objectiu) en funció dels paràmetres de treball.

Però que passa doncs quant resulta que tenim un sistema on el punt de consigna (objectiu) no està definit i els paràmetres de treball han quedat obsolets i ens porten a resultats catastròfics per a la pròpia vida? Podem esperar que el sistema reaccioni per ell mateix i prengui nous horitzons?.....la resposta és rotundament NO.

Per canviar cal actuar sobre els vectors per tal de definir de forma clara l'objectiu (punt de consigna) i fixar nous paràmetres de regulació.

Actualment però, el punt de consigna del sistema no està definit (no sabem ni on anem ni on volem anar) si bé tenim fixats cinc conceptes o paràmetres estratègics a mantenir dins d'una estreta forquilla de marge:

- 1) Consum exponencial de productes com element tractor del desenvolupament.
- 2) Les fonts d'energia fòssil i nuclear no tenen límit.
- 3) Les matèries primeres són il·limitades.
- 4) La contaminació dels medis i la destrucció de biodiversitat no són rellevants.
- 5) En front de qualsevol ensurt, la tecnologia proveirà solucions.

El primer paràmetre (espiral de consum) és en realitat una veritable perversitat en contra de la pròpia condició humana. Consumir es converteix en la justificació, rumb i objectiu d'haver nascut a la vida.

Una vida que quedarà justificada a traves d'anar comprant coses útils, inútils o banals, assimilant el progrés a la major quantitat possible d'ús i rebuig de productes, a poder ser, cada cop de major poder subjectiu d'ostentació.

Aquest paràmetre far obviar i per tant desincentivar o fins i tot rebutjar qualsevol intent de moderar aquesta espiral de consum considerada progrés.

El segon i tercer paràmetres (recursos inesgotables) resulten òbviament falsos i errats des de la seva pròpia arrel. Els combustibles fòssils i els materials fissionables són finits i amés es troben ja en el darrer tram de la seva corba d'esgotament, al igual que la resta de les principals matèries primeres.

Aquests paràmetres lleven sentit a qualsevol iniciativa d'alentir l'ús del combustibles i materials finits, alhora que no faciliten cap interès i/o fins i tot dificulten la substitució de les fonts d'energia i la reutilització i el reciclatge de las matèries primeres.

El quart paràmetre obvia les repercussions altament perniciosos i negatives que comporten el segon i el tercer paràmetre sobre la pròpia vida.

Es tracta d'un paràmetre extremadament pervers, que de forma deliberada pretén amagar i encobrir l'errada mediambiental de l'ús dels combustibles fòssils i nuclears i l'abocament exponencial de residus sobre el medis.

El paràmetre assegura, doncs, el manteniment de l'errada fins i tot en ple procés d'un desgavell climàtic i destrucció de biodiversitat i ecosistemes que estan posant en entredit la pròpia continuïtat de la vida en el planeta.

El cinquè paràmetre (la tecnologia màgica) és en realitat una via de realimentació del sistema que assegura nous recursos per mantenir-lo.

El punt de consigna remet a futures solucions tecnològiques com a remei de sedació en front de qualsevol efecte del sistema que suposi una preocupació social més enllà de la forquilla (marge) de tolerància.

En definitiva, i en absència d'un objectiu (punt de consigna) clar i definit, el sistema converteix en objectiu virtual el manteniment dels seus propis paràmetres de control.

De forma indolent hem acceptat un punt de consigna (objectiu) virtual, totalment en contra de la pròpia continuïtat de la vida.

El sistema ha anat convertint el seu manteniment, en l'objectiu i motiu de la nostra existència.

!! Quin despropòsit !!.....fins i tot semblaria de novel·la de ficció..... però és real.

Un veritable atzucac que nosaltres mateixos hem creat i conscient i/o inconscientment col·laborem a perpetuar.

I en aquest escenari, el vector partits polítics elaboren missatges maquillats dins del marge de tolerància dels paràmetres del sistema, amb l'objectiu d'assolir posicions de govern.

El vector govern procura no sortir-ne dels paràmetres per evitar ser apartats de la posició que considera de privilegi.

El vector sistemes econòmics pugnen per explotar, al màxim, els paràmetres en benefici propi.

I quant al vector social, un gruix important resta indolent i tolerant; una part perquè a trobat un bon punt de comoditat i un altre part perquè lluita dia a dia per trobar acomodació i resta a l'espera d'ajuts del propi sistema..... Una petita part se sent oprimida, reacciona en contra i tracta d'enfrontar-se, sense èxit, al sistema..... I una part minoritària no se sent còmode o veu amb claredat l'obsolescència del sistema i es converteix en la veu que alerta de la necessitat de canvi, amb un ressò força moderat respecta de l'urgència exponencialment creixent d'aquesta necessitat.

D'aquesta manera, anem perpetuant contínuament el sistema.

Que podem fer doncs per sortir d'aquest atzucac ?

El primer pas seria ponderar conceptualment bé que establir un sistema sempre és convenient per avançar vers qualsevol objectiu, però requereix un punt de consigna (objectiu) clar i definir uns paràmetres de treball adients a l'objectiu.

Els indicadors de les accions d'aquests paràmetres sobre l'objectiu determinaran la seva bondat, i per tant aquests hauran de poder ser contínuament revisats per adaptar-los a cada nova situació conforme anem progressant.

A parer meu, l'objectiu de la humanitat hauria de ser força clar i amb caràcter de llei universal....**Mantenir i donar continuïtat digna a la vida, la nostra i la de tots els ecosistemes.**

En tot cas, podríem admetre matisos del perquè d'aquest objectiu, des del punt de vista subjectiu de cadascú, i que en el meu cas obeeixen al respecte per a tot el procés evolutiu que ha fet possible la vida i el poder prosseguir viatge a la recerca de respostes als perquè de l'univers i de la nostra pròpia existència, recolzats en el gran potencial del teixit natural comú.

Potser la definició en podria ser un altre, però en qualsevol cas, el més important és que hauríem definit un objectiu com a punt de consigna del sistema.

I el segon pas seria ponderar bé l'eina necessària per fixar i assolir el canvi de paràmetres, adients a aquest objectiu.

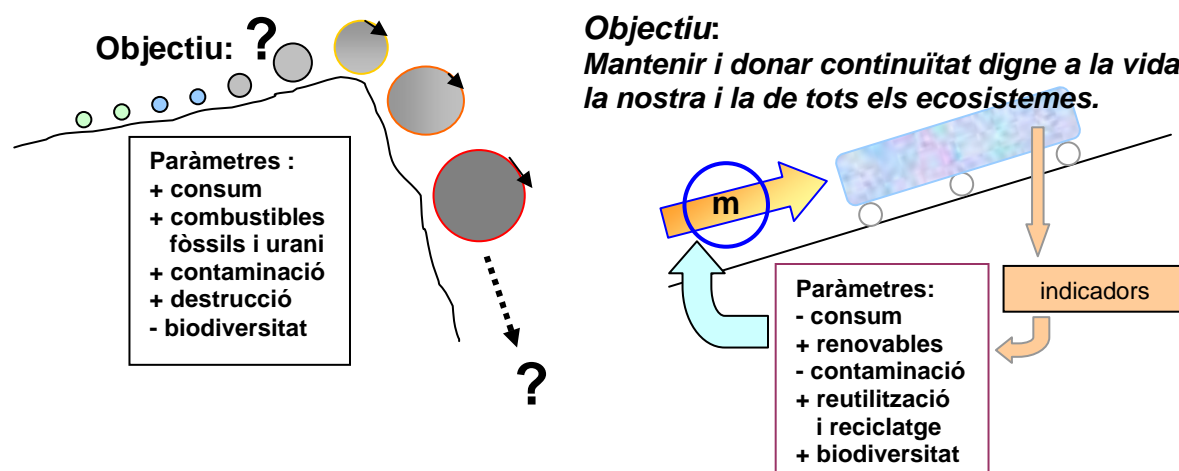
Albert Einstein ja va dir, al seu temps, que *la intel·ligència rau en la capacitat de canvi*. Per tant no podem esperar mai que els canvis sorgeixin del propi sistema, perquè, entre d'altres, el sistema no és intel·ligent de per si. Tan sols és l'aplicació resultant dels vectors que el determinen i els paràmetres que el regulen.

I si el que cal avui es un canvi, només les persones som les úniques que podem fer ús de la intel·ligència, i per tant de l'eina que pot fixar objectiu i canviar a nous paràmetres.

En aquest sentit, i un cop fixat l'objectiu, triar els paràmetres de treball, a parer meu, no ha de ser massa complicat de definir i consensuar per part dels vectors bàsics, societat, partits polítics, governança i activitats econòmiques.

Com a proposta i **a tall d'exemple** podríem canviar els cinc actuals per uns altres cinc del tipus:

- Ús de productes ajustats a necessitat. (avui el covit-19 ens ha mostrat un exemple del que podríem definir com a necessitats).
- Ús en proximitat de fonts renovables d'accés a l'energia.
- Prioritat a l'ús de matèries primeres procedents del reaprofitament i el reciclatge.
- Conservació de la salut de l'atmosfera i les aigües.
- Respecte vers els ecosistemes i la biodiversitat.

De fet, res ens ha de condicionar el canvi, ni l'economia, ni el treball, ni la salut, ans al contrari, atès que tots ells en sortirien reforçats i beneficiats i alhora podríem tenir opció a continuar construint un món millor.

Cal ser conscients que ens enfrontem a una tasca complicada però no difícil i molt menys impossible. Una tasca que dia a dia ens pot oferir resultats exponencialment creixents de salut, autoestima, treball, transversalització de riquesa i per tant de qualitat de vida orientada per primera vegada vers un objectiu comú a tota la humanitat.

També és cert que encara restarien moltes facetes del comportament social que necessitaran revisions profundes, com per exemple el control de la demografia i també d'altres més personals com la intolerància, les agressions, la corrupció, l'acapament dels recursos o l'abús de poder.....però al menys disposaríem de temps per anar-les reconduint mentre en conjunt avancem en la direcció correcta.

Tal vegada aquests primers passos tindrien que ser el motiu central d'acord ferm en la propera cimera pel clima, atès la reiterada feble resposta de compromís de les vint i cinc anteriors, que en opinió meva obeeix, en gran part, a aquesta manca d'objectiu i paràmetres errats del sistema.

Jo ho deixo aquí i obert a la reflexió de cadascú, en el benentès, que tots els vectors determinants del sistema els composem les persones i per tant disposem de la intel·ligència com a eina per fer traspuar un nou objectiu i uns nous paràmetres vers una nova etapa amb futur.

Però val a dir que ens cal decidir i actuar amb urgència perquè de no ser així continuarem en un camí sense progrés, erràtics, generant deutes i desequilibris socials, immersos en un medi natural cada cop més emmalaltit i a mercè d'uns paràmetres obsolets que no ens poden conduir més que al fracàs com a humanitat.....això sí..... entre tant, el sistema anirà fent mans i mànigues per anar justificant i maquillant uns bons i anestèsics índexs de PIB.

Eduard Furró Estany
16 d'abril de 2020